

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

Unà cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

De SS. Missae Sacrificio Juxta Ritum Romanæ Ecclesiæ offerendo - Unà
cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1676

§. 2. De Manuum Cæremoniis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48307](#)

10. Ad Tibi gratias agens ante Consecrationem panis & vini; item sub ipsa Consecratione utriusque.
11. Ad per Christum Dominum nostrum, post Memento pro Defunctis. NB.
12. Ad Humiliare capita vestra DEO in Quadragesima.
13. Ad Placeat, & Benedictionem, cum dicit: Omnipotens Deus.

Ne in his inclinationibus enarrandis contra Rubricas me peccasse quis suspicetur, dum v. g. ad *Agnus DEI* illæ dicunt, *caput* tantum inclinandum, ego vero inter Humerorum inclinationes eam posui. Item ad *Supplices Te rogamus* tantum *inclinatum* volunt esse Celebrantem, cum tamen ego profundam inclinationem exigam; meminerit non ad unam me Rubricam attendisse, sed plures, quarum una explicit aliam; hinc quia Ordo Missæ jubet Celebrantem inclinatum *Agnus DEI* dicere, & ad *Supplices Te rogamus* profundè *inclinatum* esse, hoc autem fieri non posset, si verba Rubricarum cit. ut jacent, intelligerentur, rectè posterior Rubricarum in Ordine Missæ positarum sensus priorem explicare dicitur. Simili modo cum in Consecratione utriusque speciei Celebrans capite tantum inclinato verba Consecrationis proferre jubetur, intelligitur hoc, si Altare sit tam altum, ut Celebrans cubitos simul Altari imponere, & tamen non nisi inclinato capite stare possit. Si enim Altare tam humile sit (uti plerumque contingit) ut Celebrans non possit cubitis se Altari inclinare, quin humeros, vel totum corpus inflectat, per accidens eam Cæmoniam mutare cogitur.

§. II.

De Manuum Cæmoniis.

Harum diversi motus & situs in Sacrificio adhibentur; nam quandoque Celebrans ijsdem Crucem supra se facit, quandoque supra alia, quandoque pectus percutit, quandoque extensas, junctas supra Altare, ante faciem tenet, uti ex dicendis apparebit.

Seipsum Cruce signat.

1. Ad initium Missæ, dicens *Adiutorium, Indulgentiam.*
2. Ad Introitum extra Missam Defunctorum; in hac enim manu supra librum facit in aëre Crucem.

3. Ad finem Hymni Angelici.
4. Ad initium utriusque Evangelij signat se, & librum, vel si hic non adsit, tabellam aut Altare minore Cruce, quæ tamen Crux minor super Altare non formatur, quando in ea prostat Venerabile Sacramentum.
5. Ad finem Symboli.
6. Ad *Benedictus, qui venit.*
7. Ad *Supplices Te rogamus*, quando dicit, *Omnis benedictione repleamur.*
8. Ad *Liber a nos*, quando dicit: *Da propitiatus pacem.*
9. Ad Sumptionem Corporis & Sanguinis signat se Hostiâ & Calice.

Calicem & Hostiam signat.

10. Ad *Veni Sanctificator.*
11. Ad initium Canonis, cùm dicit: *Hæc dona.*
12. Ad *Qui pridie*, cùm dicit: *Benedixit.* Item cùm eandem vocem paulò pòst ante Consecrationem Calicis repetit.
13. Post Consecrationem, dum dicit: *Hostiam puram.*
14. Ad *Supplices Te rogamus*, cùm dicit: *Corpus & Sanguinem.*
15. Ad *per quem haec omnia*, dum dicit: *Sanctificas.*

Manus junctæ tenentur.

16. Quando accedit ad librum aperiendum, & recedit.
17. Quando descendit ad gradum infimum.
18. Quando dicit ingressum, & eo dicto ascendit ad Altare.
19. Dum à medio Altaris ad cornu Epistolæ accedit & recedit.
20. Dum dicit *Kyrie & Hymnum Angelicum.*
21. Dum vertit se ad dicendum *Oremus.*
22. Ad *Munda cor meum.*
23. Quando dicit Evangelium, Symbolum, Offertorium.
24. Ad *in Spiritu humilitatis, & Suscipe SS. TRINITAS.*
25. Ad *Sanctus & utrumque Memento.*
26. Ad *Supplices Te rogamus.*
27. Ad *Oremus* ante Orationem Dominicam usque ad hujus initium.
28. Ad *Agnus DEI* in Missis Defunctorum.
29. Ad Orationes ante Communionem.
30. Ad pausam post sumptionem Hostiæ.
31. Ad Communionem,

17. Ad *Placent* & ultimum Evangelium.
18. Ad *Per Dominum nostrum* in omnibus Collectis.
19. Antequam alios, vel Hostiam, aut Calicem benedicat, nisi altera manus in tenenda Hostia aut Calice sit occupata. NB.

Manus extensas tenet.

1. Ad Collectas omnes per Missam.
2. Ad *Sursum corda*, & *Verè dignum* &c.
3. Ad Canonem usque ad *Hanc igitur oblationem*, excepto Memento.
4. Post Consecrationem usque ad *Per quem hac omnia*, excepto Memento pro Defunctis, & *Supplices Te rogamus*.
5. Ad Orationem Dominicam.

Manus elevat, & jungit.

1. Ad *Gloria in excelsis*, & *Credo*.
2. Ad *Veni Sanctificator*.
3. Ad *Sursum corda* & *Gratias agamus*, in *Præfatione*.
4. Ad initium Canonis.
5. Ad Memento utrumque. NB.
6. Ad Benedictionem Populi.

Manus sine Elevatione jungit.

1. Quoties dicit *Oremus*.
2. Quando ad Populum dicit *Dominus vobiscum*.
3. Ad Clausulam *Per Dominum*, vel, *Per Christum Dominum*. vel: Si Oratio claudatur per *Qui vivis aut vivit*, cùm dicit *in Unitate*.
4. Ad *Orate Fratres, & Sanctus*.
5. Post Consecrationem, quando dicit *De tuis donis*.
6. Ad *Supplices Te rogamus*, & quando dicit: *Sacrosanctum Filii tui corpus*.

Manus junctas super Altare tenet.

1. Ad *Oramus te Domini per merita*.
2. Ad *In Spiritu humilitatis*.
3. Ad *Suscipe SS. TRINITAS*.
4. Ad initium Canonis.

5. Ad *Supplices Te rogamus.*
6. Ad *Orationes ante Communionem.*
7. Ad *Placeat tibi SS. TRINITAS.*

Manus extensas super Altare ponit.

1. Quoties osculatur Altare.
2. Ad *Per omnia scula scularum ante Præfationem & Orationem Dominicam.*
3. Quando legit Epistolam ex Missali, & manum libro non applicat.

Manum sinistram super Altare ponit.

1. Quoties super Calicem aut Hostiam Cruces manu dextra facit, & sinistra Calicem aut Hostiam tenere non debet.
2. Ad *Libera nos quæsumus.*
3. Ad *Agnus DEI*, dum altera manu pectus percutit.
4. Dum porrigit Calicem ad infundendum vinum.
5. Dum facit Crucem super Altare ad initium *Evangelij S. Joannis.* NB.

Manum sinistram pectori admovet.

1. Quoties seipsum signat Cruce.
2. Quoties alijs benedictionem impertit.
3. Quando sub *Confiteor ad mea culpa* pectus percutit.

Manu pectus percutit.

1. Ad *Mea culpa* sub *Confiteor.*
2. Ad *Nobis quoque peccatoribus.*
3. Ad *Agnus DEI*, extra Missam Defunctorum.
4. Ad *Domine non sum dignus.*

§. III.

De Oculorum Cæremoniis.

ET horum diversæ sunt Cæremoniæ in Missa adhiberi so-litæ; quandoque enim elevari, quandoque deprimi, quandoque in Cruce aut Hostia defigi debent.

Oculi elevandi sunt.

1. Ad *Munda cor meum.* NB.
2. Ad *Veni Sanctificator.*

3. Ad